

Doručen 22/10 2021

KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA
Odbor životního prostředí a zemědělství
Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava, Česká republika
tel.: 564 602 502, e-mail: posta@kr-vysocina.cz

Číslo jednací: 93103/2021
Sp. zn.: 1564/2021 Nov
Vyřizuje/telefon: Nováková/575

Rozhodnutí

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství, jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody a krajiny (dále též „OŽPZ KrÚ“) vykonávající v přenesené působnosti státní správu ochrany přírody a krajiny podle § 77a odst. 3) a 4) písm. h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o ochraně přírody), § 10 a § 11 zák. č. 500/2004 Sb. správního řádu ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) vydává toto rozhodnutí:

Českému horolezeckému svazu, Nádražní 29/21, Smíchov, 150 00 Praha 5, IČO spolku: 00460001

- I. **se povoluje výjimka dle § 43 odst. 1) a § 56 zákona o ochraně přírody** spočívající v povolení horolezecké činnosti na území přírodní rezervace „Štamberk a kamenné moře“ na pozemku p.č. KN 329/27 v k.ú. Řásná na skalách, stěnách popsanych v „Horolezeckém průvodci – skály v okolí Telče“ vydaném Horolezeckým oddílem Javořice v r. 2010 se povoluje, a to celoročně.

Výjimka se povoluje za těchto podmínek:

- Při výstupech je možno používat běžnou horolezeckou techniku používanou na žule tak, aby nedocházelo k poškození skalních výchozů.
- K výstupům je možno používat jen stávající cesty popsané v „Horolezeckém průvodci, skály v okolí Telče“ zpracovaném horolezeckým oddílem Javořice.
- Při lezení se vylučuje použití magnesia.
- V blízkosti skal ani v celém území přírodní rezervace není povoleno rozdělávání ohňů ani bivakování.
- Přístup je možný jen po turistických, vyznačených a veřejných cestách.
- V případě zjištění hnízdění ptáků na skalách nebo na stromech v okolí může být v roce zjištění hnízdění omezeno lezení v jarním období. Toto omezení stanoví příslušný orgán ochrany přírody.

- II. **se nepovoluje výjimka dle § 43 odst. 1) a § 56 zákona o ochraně přírody** spočívající v provozování horolezení na území přírodní rezervace „Mrhatina“ v k.ú. Řásná

Platnost tohoto rozhodnutí končí dne 31. 12. 2026.

Odůvodnění

Dne 2. 8. 2021 obdržel Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství žádost Českého horolezeckého svazu, Nádražní 29/21, Smíchov, 150 00 Praha 5, IČO spolku:00460001 o provozování horolezectví s užitím tras popsanych v „Horolezeckém průvodci – skály v okolí Telče“ v PR Štamberk a kamenné moře a PR Mrhatina.

Dnem podání oznámení bylo zahájeno řízení o žádosti ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu.

Dopisem dne 7. 9. 2021 oznámil OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina zahájení řízení všem známým účastníkům řízení. Ve smyslu § 71 odst. 3) zákona o ochraně přírody jsou obce ve svém obvodu účastníkem všech řízení vedených podle tohoto zákona, pokud v téže věci nerozhodují jako orgány ochrany přírody. Na základě tohoto ustanovení má postavení účastníka předmětného řízení obec Řásná a obec Lhotka. Uvedeným dopisem čj. KUJI 74007/2021 současně OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina umožnil uplatnit svá práva před vydáním rozhodnutí, zejména ve smyslu § 36 odstavce 3) správního řádu právo vyjádřit se k jeho podkladům (a činit další úkony a návrhy podle § 36, § 37 a § 38 správního řádu). Svoji účast ve správním řízení oznámila ve stanovené lhůtě Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Jihlava (dále též ZO ČSOP Jihlava) se sídlem Hamerníkova 12, 586 01 Jihlava. ZO ČSOP Jihlava ve svém stanovisku zdůrazňuje význam zvláště chráněných území pro ohrožené a vzácné druhy živočichů – zejména ptáků – výra velkého, sýce rousného, čápa černého a dalších. S ohledem na zachování klidu pro hnízdění a zachování těchto území v nezměněném stavu pro budoucí generace nedoporučují ZO ČSOP Jihlava povolit horolezeckou činnost v uvedených skalách.

Podklady pro rozhodnutí tvoří podání, plány péče pro přírodní rezervace (dále též „PR“) Štamberk a kamenné moře a Mrhatina, znalosti z úřední činnosti, údaje z veřejně dostupných databází a průzkumů zadávaných OŽPZ KrÚ i údaje získané v návaznosti na odborné činnosti prováděné biologi. Podkladem pro rozhodnutí jsou i skutečnosti obecně známé. Za skutečnosti obecně známé považuje OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina mj. takové poznatky, které jsou abstrahované (zpravidla odbornou literaturou) z většího počtu obdobných případů a je tedy možné s velmi vysokou mírou pravděpodobnosti je předpokládat i u obdobného případu jedinečného. Dále má OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina za skutečnosti obecně známé ty, které se sice týkají jedinečného jevu, ale byly už dříve (tj. nezávisle na vedeném řízení) popsány a tento popis je veřejně přístupný.

V PR Štamberk a kamenné moře jsou předmětem ochrany společenstva bikových bučin, silikátových skalních štěrbin, podhorských smilkových trávníků a podhorských vřesovišť s jalovcem; význačné geomorfologické jevy, zejména skalní výchozy s četnými projevy mrazového zvětrávání, kamenným mořem a balvanovým proudem.

Horolezecké cesty, využívané na základě dřívějších povolení zdejšího orgánu ochrany přírody se nacházejí na skalách v blízkosti zříceniny hradu Štamberk na parcele p.č. KN 329/27 v k.ú. Řásná ve vlastnictví obce Řásná. Tato část přírodní rezervace je velmi navštěvovaná, je zpřístupněná několika turistickými cestami. Ze znalosti lokality je zřejmé, že zdejší horolezení nemá významný vliv na zvýšení návštěvnosti a lze tedy odůvodněně předpokládat, že v důsledku jeho provozování

nedojde k nežádoucímu ovlivnění struktury a funkce chráněných ekosystémů. Pokud by zde v konkrétním roce bylo zjištěno hnízdění vzácných a ohrožených druhů ptáků (popřípadě existence dalších vzácných živočichů) předpokládá se dočasné omezení výjimky v konkrétním roce v jarním období.

V PR Mrhatina je cílem ochrany zachování ukázky autochtonního porostu chudého typu bučiny na kyselém podkladu, spolu s význačnými geomorfologickými jevy, zejména skalními výchozy. Přírodě blízké lesní porosty se zastoupením starých stromů poskytují v podobě dutin hnízdní možnosti řadě význačných druhů ptáků, včetně zvláště chráněných - např. holub doupňák, datel černý, žluna šedá, žluna zelená, strakapoudi, kulíšek nejmenší. Okolí skal vyhledává ke hnízdění výr velký a několik význačných druhů dravců. Značný význam lokality jakožto refugia pro avifaunu je ještě posílen v důsledku rozsáhlých kůrovcových těžeb v širokém okolí lokality. I s ohledem na zachování prostoru pro vzácné a zvláště chráněné druhy ptáků nebyla v centrální části rezervace realizována nahodilá těžba a zůstaly zde ponechány sterilní smrkové souše. Podíl mrtvého dřeva je v rezervaci nezbytný jak z hlediska podpory přirozených procesů, tak i z pohledu biodiverzity bezobratlých. Porosty s přítomností většího množství stojících souší však především představují vhodné prostředí poskytující dostatek hnízdních i potravních možností pro výše zmíněné druhy ptáků včetně mimořádně vzácného datlíka tříprstého, který byl v minulosti na lokalitě rovněž pozorován a v současnosti hnízdí v nedaleké přírodní památce Horní Nekolov. Pro návštěvníky lesa však tyto porosty jednoznačně představují zvýšené riziko.

S ohledem na zachování klidu pro vzácné a ohrožené druhy ptáků, stejně jako v návaznosti na zachování vhodného biotopu, který bude vzhledem k nezbytné rozsáhlé obnově porostů v okolí bohužel v budoucnu ojedinělý, zastává KrÚ OŽPZ názor, že v současnosti není možné horolezení na území přírodní rezervace Mrhatina v k.ú. Řásná povolit. Ani žadatelem navrhované sezónní povolení horolezecké činnosti není za současné situace řešením, neboť řada významných druhů ptáků se na lokalitách vyskytuje celoročně a pro výběr hnízda se rozhodují i podle klidu v mimohnízdním období (např. sovy, dravci, šplhavci a některé druhy pěvců, např. i krkavec velký). V minulosti pak byl na území PR pozorován také vzácný datlík tříprstý, který v současnosti hnízdí v nedaleké přírodní památce Horní Nekolov. Tento ochránářsky významný druh je vázán na lesní porosty s dostatečným výskytem stojících souší, které však na druhou stranu mohou pro případné návštěvníky lesa znamenat bezpečnostní riziko. Pro řadu vzácných a ohrožených druhů ptáků ovšem představují ideální hnízdní prostředí poskytující dostatek potravních i hnízdních příležitostí.

Žádost Českého horolezeckého svazu dále obsahovala návrh na prodloužení doby platnosti výjimky na desetileté období a případně též změnu formy povolení na opatření obecné povahy. Dle názoru KrÚ OŽPZ je však dosavadní praxe pětileté platnosti výjimky vyhovující a umožňuje dostatečně operativní vyhodnocení situace, a to jak z pohledu dodržování podmínek udělené výjimky, tak z hlediska aktuální atraktivity porostu pro zvláště chráněné druhy.

V PR Štamberk a kamenné moře byla zdejší KrÚ OŽPZ výjimka pro horolezení povolena. S ohledem na dostupné údaje a současné znalosti situace zastává KrÚ názor, že povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území. Při zachování shodných podmínek, jako byly stanoveny v předchozím rozhodnutí KUJI 96211/2016 OŽPZ 2715/2016 lze usuzovat, že zájem ochrany přírody zůstává povolovanou

činností takřka nedotčen. Proto KrÚ OŽPZ dospěl k závěru, že veřejný zájem, v případě PR Štamberk a kamenné moře převažuje nad minimálně dotčeným zájmem ochrany přírody.

V PR Mrhatina však na základě dosud známých skutečností nelze výše uváděný veřejný zájem vyhodnotit jako převažující nad zájmem ochrany přírody. Za současné situace nelze rovněž předpokládat, že povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území ve smyslu zachování biologické rozmanitosti chráněného lesního porostu. Proto bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v druhé části výroku.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle ust. § 83 odst. 1 správního řádu podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení, a to podáním učiněným u Odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Kraje Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava k Ministerstvu životního prostředí ČR. Odvolání se podává v potřebném počtu stejnopisů podle ustanovení § 82 odst. 2 správního řádu.

Jihlava: 18.10.2021

Ing. Jana Nováková
úředník odboru životního prostředí a zemědělství

Rozdělovník:

Datovou schránkou:

Dodejkou:

Český horolezecký svaz, Nádražní 29/21, 150 00 Praha 5

Datovou schránkou:

Obec Řásná, č.p. 63, 588 56 Telč

Obec Lhotka, č.p. 11, 588 56 Telč

ZO ČSOP Jihlava, Hamerníkova 12, 586 01 Jihlava